

Доброго дня.

Мене звати Марія Срочинська.

За освітою я і педагог, і соціолог.

Мені дуже приємно бути
частиною цієї програми.

Зараз я працюю в

університеті кардинала Стефана
Вишинського у Варшаві.

[Приємна музика]

Спочатку, можливо, скажу кілька
слів про саму інтеграцію.

Ми можемо зустріти різні визначення,
але перш за все варто підкреслити, що

інтеграція - це певний вид взаємної

адаптації людей в групі,
адаптація звісно в контексті

поведінки, або раніше в
контексті різних поглядів.

Це стосується, наприклад, класної
спільноти або класної групи,

але також стосується різних
менших одиниць, які ми можемо,

адже саме про це ми будемо
говорити сьогодні, зустріти у закладі.

Це також певний емоційний стан,

тобто інтеграція пов'язана з
таким позитивним ставленням до

цього процесу, і тому разом з ним
приходять позитивні емоції, наприклад

питання доброзичливості до інших, питання певної

турботи про іншого,
питання, наприклад,

гордості за те, що ти є учнем або
ученицею тієї чи іншої школи,

або за те, що є той чи інший вихователь,

чи перебуваєте в класі, де
учні, наприклад, отримують

нагороди, як олімпійці тощо.

або за інші просто дуже
цікаві та важливі зацікавлення,

а тому, у місці, яке є

престижним, але й, наприклад,
почуття гордості, коли люди

і такі позитивні емоції, пов'язані з
тим, що молодь відчуває себе в такому

класі добре. Говорять, наприклад,
мій клас, особливо про середню школу,

тому що саме це розмежування є важливим,
оскільки більшість, наприклад

моїх студентів про навчання в гімназії

говорили не дуже позитивно або навіть

негативно, як про дуже
важкий період життя.

Але коли вони говорили про середню школу,
вони просто говорили приємно,

також виділяючи, наприклад

заслуги деяких вчителів,

вихователів, у тому числі дуже вимогливих,
тих, які, за їхніми словами,

давали час поза уроками, який був, так би
мовити, закріплений за їхніми обов'язками.

І тут також потрібно сказати, що той факт,

що перебування в класі,
це стосується, наприклад

інтеграційних класів, де
я також мала нагоду

у певний момент
познайомитись з деякими учнями,

де люди почуваються комфортно, де вони

добрі один до одного, де
вони допомагають один одному

взаємно, виявляють певну
вдячність одне одному.

Це все речі, які, безумовно, дуже
важливі, але не обов'язково повинні бути

менш важливими, ніж ті нагороди, які
отримують олімпійці.

Інтеграція - це також стан певної
узгодженості, координації таких

дій, які достатньою
мірою гармонізовані також на

рівні окремих одиниць, про які
також можна сказати, що вони так чи інакше

трохи внутрішньо інтегровані, якщо
вони мають для цього здібності,

щоб ця інтеграція також була
створена на рівні групи.

Група існує не лише на папері,

тож у цьому сенсі можна
сказати, що шкільний клас

пов'язаний з цим відчуттям перебування
у спільноті, з доброю атмосферою тощо.

Це супроводжується
реалістичною самооцінкою,

почуттям власної вартості - це також

таке адекватне, так би
мовити, вище ніж нижче.

Це все речі, які

пов'язані з певними
інтегративними моделями.

Якщо говоримо про підказки різних
наук, які якраз і займаються питаннями

прямо чи опосередковано пов'язаними з

соціальною інтеграцією, я хотіла би
сказати буквально

кілька слів про такі чотири дисципліни,

а саме про соціобіологію, яка є частиною
соціології, хоча вона також значною мірою

спирається саме на такі
критерії, можна

сказати, біологічні. Про
психологію, перш за все про

соціальну психологію, яка також має
теми, дуже близькі до соціології та

часто ці дві дисципліни висловлюються
з одних і тих самих питань, хоча

використовуючи дещо інші
інструменти та терміни

і я також хотіла би поговорити про

соціологію в контексті
визначень, пов'язаних із

спеціалізацією, а також
кілька слів про педагогіку.

Отже, ми маємо

ті науки, які насправді присвячують,
можна сказати, цим питанням дуже багато

часу. Тож Іренаус Ейбл-Ейбесфельдт,
Конрад Лоренц, перш за все, така

австрійська школа, яка говорить, що
здатність до любові, здатність до агресії,

до ненависті ми приносимо з собою
у світ, тобто вона успадковується.

І зараз говорять про такі дві, нібито

форми, а саме brain, тобто мозок, який є певною нашою

успадкованою від рептилій,
є саме відповідником

чи певною мірою

відповідальний за так звану
універсальність агресії.

A mind, тобто саме

розум ніби пов'язаний з функціонуванням
вже як ссавців, чи не так?

Ссавці завдяки тому, що у них є
потомство, що вони живородні, що вони

підключаються про потомство
протягом тривалого періоду часу,

серед іншого, звісно,
саме ці якості роблять

все, що пов'язане саме з
доброзичливістю, з

тривалою турботою про потомство,
а отже, дотиком до тіла,

ми говоримо тут про людей.

Це стосується і посмішки,
яка є вродженою реакцією.

Звичайно, потім різні типи посмішок
використовуються в соціальному сенсі,

але сама посмішка - це
вроджена реакція. Дуже цікаво.

Дотик тіла, такий неагресивний дотик.

Також питання, наприклад,
підпорядкування авторитетам,

тому що авторитети
можуть бути позитивними,

але іноді вони можуть завести
нас у глухий кут, чи не так?

Тобто вони можуть бути негативними,

як ми бачимо принаймні

на прикладах різних суспільств,
особливо тих, що призводили до воєн.

Це також певна вроджена якість, як

вважають представники соціобіології.

Також сексуальність, яка є
в цим служінні, ніби саме

зв'язку, в служінні інтеграції, на
користь всього того, що також стосується

догляду за потомством,
що є тривалим доглядом.

І вона будує ці основні канали того, що ми називаємо, в широкому сенсі, любов'ю.

Звичайно, також і в різних культурах

є інфантильні схеми,
і ці інфантильні схеми просто

служать для того, щоб скористатися

дитиною, наприклад, часто
висуваючи її вперед, наприклад

у контактах між різними племенами

маленьких дітей виводили
першими, тому що

вірили, що дорослі не завдадуть їм шкоди.

У наші дні, на жаль, здається, що

від цих старих, але водночас дуже
важливих практик вже можна відмовитися,

чи можуть вони бути
неістотними з огляду на інші цілі.

Ерік Еріксон, дуже відомий психолог,

не буду про нього говорити, бо

впевнена, що про це скажуть
мої колеги-психологи,

розрізняє вісім фаз життя.

І тут, що стосується саме цього перебування

у школі, передусім старших класів
початкової школи та молоді,

яка

знаходиться в цій зоні впливу, скажімо,
різноманітних середніх шкіл, то

можна тут сказати про дві речі, про які
варто поговорити, а саме

що відбувається в тій першій школі,
в шкільному віці,

такий собі антагонізм між працьовитістю.

Молоду людину, дитину ніби заохочують

до виконання свого обов'язку,

відповідати певним стандартам, а з іншого боку, ми маємо його почуття

неповноцінності, а тому

ми ніби розвиваємо собі на фоні групи,

також у контексті, звісно, нашої

родини, наших родин, стосунків, які там є, те, що буде далі.

Кожна з цих фаз дозволяє нам перейти до наступної фази, легше чи складніше.

Якщо ми вирішили певні проблеми

позитивно, то ці наступні фази також виглядають позитивно,

можна сказати добре, а якщо ні, то що ж, у нас є труднощі.

І пубертатний період, тобто рання і так

звана середня фаза підліткового віку, тобто ми говоримо про підлітків,

студентів, які закінчують, наприклад

технікум, це двадцятиоднорічні, іноді навіть двадцятидворічні.

Люди, які приходять до нас на навчання, це

особи щонайменше дев'ятнадцяти, а найчастіше двадцяти, двадцяти одного року.

Тож тут можна говорити про те, що і середня школа є саме такою

фазою, в якій відбувається будівництво ідентичності.

Це теж дуже цікаво, тому що молодь іноді, як кажуть психологи,

буває жорстокою не тільки до однолітків, але й агресивною.

Звісно, вона також черпає джерела для, можна сказати, свого стилю,

для ліплення себе з однолітків,

адже в цей період батьки перестають
бути найважливішими, а богами стають однолітки.

Ще два слова зі сторони соціології, педагогіки.

Отож, соціологія підкреслює
насамперед

важливість первинної соціалізації,
а саме сімейної групи,

також місцевої громади, серед
інших, звичайно, ті, які

раніше були набагато
важливішими, ніж сьогодні

в контексті такого постмодерного
суспільства або суспільства

значною мірою підпорядкованого, так би
мовити, метрополії або що спирається на

метрополії в контексті саме
різних середовищ впливу, різного

так сказати, вмісту, і які вважаються
істотними з точки зору

наслідування, з точки зору

поширення цього вмісту в
інших, менших спільнотах.

Звідси і цікавий факт,

це також виявилось в моїх дослідженнях,
я маю на увазі молодь з Варшави,

молодь зі Сьвентокшиського регіону, в

даному випадку також з
воєводського міста,

з Кельце, але там молодь
багато в чому схожа.

Тож, з одного боку, якби моделі великих

міст, вони найчастіше
переносяться, наслідуються

молоддю з менших спільнот.

Звісно, я також говорю тут про ті

крихітні спільноти, про середовище,
звісно, сільське,

але, з іншого боку, це стало можливим
завдяки Інтернету, який повністю є

окремою проблемою, яка, на жаль,
має свої плюси і мінуси.

І тут, що стосується цієї первинної
соціалізації, дуже важливим є

це формування того, що ми називаємо

"І" - тобто я, тобто те,
що я сама про себе,

що я сам про себе думаю і "Me"

тобто усвідомлення того, як
мене сприймають інші люди.

Зверніть увагу на те, що протягом нашого

життя, ці дві базові категорії, але
все ж деякі дослідники розрізняють

так зване зовнішнє "я", тобто те,
як ми показуємо себе ззовні,

тому що те, як ми себе
показуємо, не обов'язково має

повністю відповідати цьому "І" і "Me",
але це, так би мовити, додаткові питання.

З іншого боку, це "І" і "Me", це речі

найважливіші, які фактично
супроводжують нас протягом усього життя.

А ще є вторинна соціалізація,
яка має інституційний характер.

І це саме школа,
ЗМІ, ринок праці.

Тут ми вже вчимося різноманітним

соціальним ролям, і це триває
протягом усього нашого життя

і ця вторинна соціалізація тисне на цю
первинну, вона тепер частіше

за допомогою різних типів інструментів,
наприклад, засобів масової інформації або

різних установ, такі як
ясла або дитячий садок,

саме цю первинну соціалізацію змінює.

Звідси тут

кажуть деякі дослідники, однолітки в
підлітковому віці подібні до богів, а з

іншого боку, ми маємо якраз нові
вимоги соціального середовища, які

з'являються через різні типи соціальних
інститутів, які більше не мають

такого емоційного характеру,
такого близького, так би мовити,

пов'язаного з цими найважливішими
елементами, якими саме

є вступ до соціального життя,

така собі соціальна абетка.
І висновки педагогіки, звісно ж

тут педагогам є що сказати, тільки

я хотіла би зазначити, що сьогодні в

принципі, ми рухаємося до такої
гуманістичної оптики виховання,

дехто ототожнює її з
такою ліберальною оптикою,

я б тут хотіла краще сказати про
такий авторитетний підхід, а саме

коли у нас є почуття поваги, почуття
безпеки, у нас є любов у період, наприклад

сімейного життя, в контексті життя

сім'ї, тому що ми говоримо про цей перший

етап, звичайно, тому що
це наше сімейне життя

завжди буде продовжуватися
в тій чи іншій формі, але

коли, цей батьківський
авторитет існує і коли ми його маємо,

звичайно, як я вже
казала, різні автори

підходять до цього по-різному, але маємо
ці елементи взаємодії, маємо елементи

партнерства, допомоги як пропозиції, то
іноді саме ліберальна оптика тут також

говорить про те, щоб не
виступати першими, так?

Тільки, щоб теж не нав'язувати щось,

не вимагати чогось, а просто пропонувати

певну допомогу і на основі того,
чи погодиться вихованець чи ні,

робити подальші кроки, і саме цей
авторитетний варіант говорить,

авторитетний, а не авторитарний,
тому що тут є величезна різниця,

що саме взаємна повага, раціональний
контроль зі сторони, наприклад

батьків або опікунів, вказуючи на
те, як правильно чинити, що так

дійсно формує високу
самооцінку у молодих людей, у

будь-якому випадку, ця
оцінка більш вища, ніж нижча,

так би мовити, незалежне

мислення, а також здатність вирішувати
найрізноманітніші проблеми.

Пані та панове, якби я подивилася
на речі з точки зору

таких питань, які

мені вдалося, перебуваючи на
різних майстер-класах, у різних

місцях, в тому числі завдяки
власному досвіду, роздумам,

також певній формі рефлексії або

саморефлексії, представити.

Отже, це принцип помірної самооцінки на кожен день.

Тобто, ми повинні, коротко кажучи, оцінювати

себе, незалежно від того, що ми робимо в цей день,

від 30 до 70%, тобто не вище і не нижче. Поміркованість.

Друге правило - не порівнювати себе з іншими.

Це дуже складно, хоча може здаватися, що як ми знаємо, підлітки

мають саме таку проблему - постійно дивитися на себе в ці соціальні

дзеркала, перш за все, своїх однолітків.

І саме тут з'являються незрівнянні емоційні реакції, наприклад

на хейт або саме такий негативний контент, який, наприклад

з'являється, наприклад, із соціальних мереж, що викликають

одразу різні питання про те, хто я є,

тривогу про себе, страх, депресію, суїцидальні думки, спроби самогубства.

І, на жаль, останнім часом це відбувається все частіше,

а також і самогубства.

Третій принцип - це принцип узгодженості внутрішнього світу.

Це те, чим ми також завдячуємо в першу чергу нашій родині, нашим

близьким, тим, серед кого ми зростаємо, нашим братам і сестрам.

Якщо це старші брати чи сестри, вони також

до певної міри є для нас прикладом. Принцип узгодженості внутрішнього світу.

Якщо ми прагнемо, щоб наш внутрішній,

духовний, ментальний,
емоційний світ був інтегрований помірно,
розумно, тому що це ніколи
не вдається, звичайно
отримати якусь повну
узгодженість, це не вдається нікому.

Це своєрідний антидепресант, тобто це
дозволяє нам у складні моменти

рухатися далі,
прожити це, впоратися з ними.

Четвертий принцип - це
принцип дисципліни в

контексті любові, який говорить
не завжди говорити "так".

Якщо ми дійсно любимо когось,
бажаємо йому добра,

піклуємося про нього, ми ласкаві
до нього, це важлива для нас людина.

Тому якщо ми бачимо речі, які нам

не подобаються, речі явно погані
іноді, речі, які шкодять

іншій людині, ми не говоримо,
що погоджуємося з цим.

І п'ятий принцип побудова відносин,

який полягає в тому, що якщо ми хочемо
побудувати стосунки, то неправильне

визначення, як сказав один терапевт, бо

відносин ми створені, ми
приходимо у світ, як ми вже говорили, з

можливістю будувати стосунки,
створювати зв'язки.

Про стосунки просто необхідно дбати.

Ви повинні бути чутливими
в контексті стосунків.

Треба піклуватися про стосунки.

Можливо, цей тип категорій

є найважливішим.

Пані та панове, що стосується бар'єрів

в інтеграції, то
те про що, я впевнена,

тут ми всі знаємо, але це
лише невелике нагадування,

в нас є стереотип, існує упередження,
маємо дискримінацію. Стереотипи

це певні спрощені

образи реальності, якими
ми всі користуємося.

Ми просто маємо образи різних людей в

різних професійних категоріях,
чоловіків, жінок різного віку тощо.

Звичайно, це також стосується

людей, які належать до різних
національних, етнічних груп.

Упередження, які вже пов'язані з
певним ставленням або негативом,

то тут вже з'являється
емоційний чинник, наприклад з цією

людиною я не хочу зв'язуватися,

що ця людина може знати,

як вона народилася тут чи тут,

вона походить звідси або звідти.

Це трапляється скрізь у нашому
житті, і це стосується також молоді.

Це стосується і дітей, адже діти в
цей період часто просто переймають

упередження батьків, бабусь і дідусів.

І, нарешті, дискримінаційна поведінка,
яка пов'язана тим, що ми можемо

винагороджувати лише обраних, під певним
кутом зору, ми можемо ігнорувати

чиюсь присутність, але ми також можемо

ставитися до когось зневажливо,
але ми також можемо

проявляти таку фізичну агресію
або в мові ворожнечі, в

різних формах, пов'язаних із мобінгом.

Існує шість умов, які ослаблюють
упередження та акти ворожості.

І тут імена відомих соціальних
психологів стоять на першому місці,

а я лише хочу сказати, що дуже
цікаві дослідження повторює CBOS,

щороку ці опитування про
ставлення поляків до різних груп

національного та етнічного
походження, як ви знаєте, напевно

це опитування репрезентативних
вбірок дорослого населення Польщі.

І тут з найбільшою дистанцією

як видно, ми відносимося до росіян,
арабів, ромів, тобто циган і турків.

Коли ці опитування повторили через рік,

тобто у 2022 році, то в
ньому вже були

білоруси, німці, угорці, китайці,
тобто ті, хто не зайняв

якусь однозначну позицію
щодо війни в Україні.

У свою чергу, ми особливо любимо

американців, італійців, англійців,
словаків, чехів та українців.

З точки зору джерел конфлікту, також у

шкільному просторі, я просто
згадаю той факт, що ми всі різні, всі ми.

Тобто немає людини, яка була
б ідентичною, дуже схожою,

можна сказати, що є певна

схожість, чи не так?

Закон притягування, про який іноді

ми говоримо жартома, але двох
половинок, наприклад, для себе,

але взагалі всі ми, цей принцип, що ми
різні, що немає повторюваних людей,

це також може бути причиною або
передумовою для певних конфліктів.

Погана міжособистісна
комунікація, надмірні емоції,

коли ми щось говоримо, викидаємо з себе,
і ми не контролюємо те, що ми викидаємо.

І, на жаль, це часто є причиною

можна сказати, ослаблення, або просто
такого навіть розриву стосунків.

Далі проблеми з
доступом до інформації,

також такі структурні недоліки, як

організація дидактичної
та виховної роботи,

ускладнений доступ до освітніх послуг,
а також сприйняття, наприклад,

інших учнів як більш
привілейованих,

ну, тому що батьки - це ті, хто
може зробити більше, наприклад,

для школи, або відведення
біженцям ролі аутсайдерів,

хоча б тому, що це
люди, які тут живуть, але вони не

ми, вони ніколи не будуть
нами, вони не будуть з нами

насправді через той самий мовний
бар'єр, про який я говорила,

це найголовніша, найсуттєвіша річ

на самому початку, а також
така поведінка, яка

має саме характер мобінгу.

Томас Гордон, дуже цікава

тема, тому ми також говоримо
про виховання без поразок.

Гордон написав низку книг.

Він каже, що якщо
дотримуватися певних методів,

тоді жодна зі сторін не почуватиметься
скривдженою, не буде цих невдач.

І тут ми маємо ідентифікацію,
визначення проблеми. Тут

також можна звернутися до технік

Морено, про які будуть говорити мої
колеги, або теж

звернутися, наприклад, до
такого дослідження-опитування.

Звичайно, всі ці форми є анонімними.

Також, як я вже згадувала, буде дуже
важливо шукати різноманітні рішення.

Часто ми можемо пробувати спонтанно,
якщо клас досить згуртований, то на рівні

такого мозкового штурму, коли люди пропонують

свої різні рішення,
намагаються якимось чином

надати саме такі можливості, такі
пропозиції, які до цього часу, наприклад

не враховувалися, що

здатні відкрито говорити про певні речі.

Це надзвичайно цінно,

ви як вихователі, як вчителі

у вас бувають ситуації, коли молодь

розмовляє з вами
таким чином це

супер. Це дійсно дуже,

дуже важливо.

І тоді треба задуматися, чи є люди,
які якби не беруть участі,

чи вони відсторонені, чи

якимось чином, можливо,
вони зіткаються з якимось

видом кривди. Оцінка рішень, потім

приймання рішення, також впровадження
цих ефектів, цього рішення.

І тут, загалом, Гордон каже, що

один із справді найвидатніших педагогів,
якщо можна так сказати, а також практиків

виховання, розповідає про
те, що це за інструменти.

Перш за все, активне слухання з
розумінням, або знову ж таки слухання.

Не стільки говорити, скільки слухати.

Напевно, зараз з цим всім важко.

Говорити чесно, а отже,
поважати потреби іншої людини.

І водночас так, щоб ця
людина не була применшена.

Ми можемо говорити багато чого, але

питання як? Щоб сказати,
але при цьому не образити

іншої людини, сказати те, що
ми думаємо, але так, щоб це не

принижало, щоб це не розтоптувало
її і не кривдило жодним чином.

Теж складна річ, але над нею можна
працювати, її можна навчитися.

Це не завжди спрацьовує, але прогрес є.

Неоціночна зворотня інформація.

Саме цей зворотній зв'язок
також є дуже важливим.

Це також трохи пов'язано з попереднім пунктом. Демонстрація прийняття

іншої людини, навіть якщо ми засуджуємо її поведінку

наприклад, хтось є дискримінатором, ми засуджуємо його поведінку, але

ми маємо елементарну повагу до неї як до іншої людини.

Довіра, відкритість до нової інформації,

терплячість, небажання здаватися у вирішенні проблем,

це також ті самі питання, які

сприяють тому, що Гордон називав вихованням без поразок.

І тут, як ми говоримо, в основі інтеграції

лежать людські стосунки, тобто

перш за все, час, розмова, розмова, час.

Тобто треба знайти час, щоб вступити в розмову, щоб не відкинути когось.

Дуже важливо. Пізнання себе, дуже важливий

другий елемент. Бути добрими до себе, тобто будьмо добрими до себе.

Цікаво, як це зробити? Саме те, що нам

подобається, що для нас важливо, як ми хочемо проводити свій час,

що нам подобається, що нас задовольняє?

На такі питання ми відповідаємо самі для себе.

Давайте допоможемо молодим людям відповісти на такі питання.

Це, звісно, стосується і нас, вчителів.

Виявляти повагу до інших людей, тобто

те, як батьки проявляють повагу чи ні,

а згодом і інші дорослі,
в тому числі як вчителі проявляють

повагу учням, але й іншим дорослим,

наприклад, прибиральниці
чи двірнику у школі,

багато говорить про нас і є прикладом
для наслідування, особливо для молоді.

А ще давати і брати.

Тобто справа не лише в тому, щоб тільки давати і

брати, але у тому, щоб

бути здатним як
давати, так і брати від інших.

Тут іноді кажуть, що

вчителі в школі також можуть
припускатися таких помилок, наприклад

як пророцтво, що самоздійснюється,
що стосується ефекту Пігмаліона, тобто

тих, кого вважають здібними,

перш за все з ними працюють, з
тими, кого вважають

слабшими - так званий ефект Голема,
тобто такі вилеплені істоти без душі,

що не здатна говорити, то таких
відпускають.

Людські стосунки є основою інтеграції.

І що саме тут важливо? Підтримка
в дитині впевненості в собі,

часті розмови на різні теми, демонстрація

почуттів, заохочення до
подальших спроб, незважаючи на

невдачі, тобто не відпускати це напризволяще, так?

Показати, що невдача - це частина
нашого повсякденного життя.

Ну, і наполегливість, і рефлексивність.

А тепер кілька слів про

програму особистого розвитку,

можливо, ви її прочитаете, а я пропущу.

Щодо різних прикладів практик

з інтеграції, наприклад, такі заходи, як доброзичливість замість хейту.

Різдвяний період - дуже гарний час.

Можемо, наприклад, першого квітня, тобто в День Сміху,

який іноді буває такий смішний у школі, чи не так?

Не обов'язково пов'язаний з якимись крутими речами.

Іноді так, а іноді ні.

Ми також можемо зробити такий день доброти

наприклад, для тих, хто цього не очікує, наприклад

приділяючи значення правилам *savoir vivre*.

Ми також можемо нагадати про речі, що стосуються мережевого етикету

і, звісно, ми також можемо присвятити заняття етикету та мережевого етикету,

це також викликає великий інтерес у самих молодих людей.

Можна використовувати різні вправи, майстер-класи, які демонструють важливість

вислуховування, підтримки, розуміння різних труднощів.

Так само, як ми говорили тут про мозковий

шторм, так само і про спільні роздуми, наприклад,

про можливість надання допомоги українським, ромським учням, у тому числі з SPE

або з особливими освітніми потребами тощо.

Варто також надати доступ молоді,

ознайомити молодь
з різними типами ігор

типу LARP, тобто live action,
role playing, яких

учасники переживають і створюють історії.

І тут я хотіла би сказати ще
кілька слів конкретно про LARP.

Це такі сюжетні, добровільні ігри,

в яких існує або історичний
контекст, або контекст

реальний чи фантастичний, або ж вони
певним чином цільово направлені.

Звичайно, кожен може
взяти на себе певну роль,

яка іноді також є Майстром гри, тому
що тут є Майстер гри, така собі

особа, яка нібито резонує, яка
якби веде цю гру, яка протистоїть

негативним аспектам,
які можуть виникнути.

Він тут дуже важливий, такою

особою може бути і чоловік, і
жінка, звичайно.

У будь-якому випадку, ці
ігри підіймають такі теми, як

боротьба між добром і злом,
наслідки правди і брехні, гідність,

честь, ганьби тощо, сприяють
самореалізації,

корекції власного ставлення та поведінки,

наприклад, бути більш
асертивним, бути більш

відкритим, більш емпатичним,
але також наполегливим.

Крім того, говорити ні -
часто є чимось, що ми не можемо зробити.

Створення зв'язків, це також форма

розваги, така собі грайливість,

за допомогою цього ми також
можемо входити в ролі,

про які ми читали або дивилися
фільми, а насправді мріяли

іноді ставати кимось, а також
опинятися в незвичних ситуаціях.

У такий спосіб також можна
опосередковано досягти

різних просторів особистого, емоційного
та соціального життя молодих людей.

Вони також мають можливість
зіткнутися з певними труднощами.

Тут, що стосується практик

інтеграції, я можу лише зазначити, що
приємно, коли з'являються нові учні,

якщо ці учні походять з
різних інших груп, хоча б з

національних, або з так званих
змішаних союзів, шлюбів, так?

І теж діти біженців.

Коротше кажучи, ті, хто також

мають різний досвід,

іноді цей досвід є травматичним, але

як елемент інтеграції, який
з цим пов'язаний, може полягати у тому,

що ми можемо запропонувати своєрідну
практику, яку можна назвати знайомством

ближче, тобто ми просимо, щоб учні,
наприклад, під час наступних навчальних годин

розповіли про свої улюблені заняття,

може, спочатку трохи коротко

про себе, але й про свої
захоплення, про місце проживання,

в тому числі попереднє, а також
про членів сім'ї, друзів тощо.

Ми також можемо ввести такі
дні хобі в календар класу під

гаслом - мій світ, мої захоплення, які б
полягали саме в тому, щоб можна

було представити у такий
вже більш складний спосіб,

такий більше розвинутий спосіб,
свої захоплення, різні види діяльності,

те, що приносить нам
радість у вільний час.

І тут ви також можете запропонувати

принести фотографії,
літературні чи художні твори

для читання, інструменти для
гри чи, наприклад, вбрання,

якщо хтось, наприклад,

цікавиться модою, також варто
заохочувати до співпраці з молоддю,

я говорю про те, що може
бути натхненням, про щось

зі сторони вчителів та вихователів,

може такі короткі відеоролики,
якби класна група

мала свій інтернет портал,
то може такі короткі

відео про себе, тільки такі добрі, позитивні,

які показують це наше розмаїття,
наше багатство як людей.

Також можливе проведення
таких інтерв'ю, як

ток-шоу про інтереси
учнів та вчителів.

Звісно, тут залучити і вчителів, і

попросити їх також розповісти про себе.

Це, безумовно, їх зближить,
ніж вони зазвичай бувають щодня.

Також такі класні чи шкільні дні
уподобань, а отже, пов'язані з

різноманітними хобі, також можна
пов'язати з молодіжними святами, такими як

День хлопця або День
захисту дітей. Жіночий день,

День сміху, звісно, про який ми вже

згадували раніше, або, наприклад,
організація ad hoc.

І, звичайно, також варто
і це дуже важлива річ,

такі практики, можна

сказати, іноді навіть у формі ритуалів,
тобто такі, що мають значення

символічне, які стосуються цінностей
різних культур, традицій,

звичаїв, тобто певних
мовних виразів, наприклад

певних костюмів, типових страв,

різних грайливих вчинків або
просто таких церемоній,

церемонії або ритуалів, які,

наприклад, пов'язані з
релігійними святами.

І ось приклад, звичайно, якщо
учні погодяться, такого

зближення різних змістів, національних
культур і традицій, а також

різних етнічних груп, може бути

розповідь про підготовку до свят,
про те, як проводять свята,

але й також приготування
невеликих страв або спів

колядок, зрештою, теж є міжнародні

і, звичайно, інші приклади, які
мають таку важливу інтегруючу силу,

якщо говоримо про школу як інституцію,

важливу для місцевої громади.
Це може бути, наприклад,

день покровителя, річниця

заснування школи, або для
всієї громади, наприклад

виконання національного
гімну, 11 листопада або напередодні,

якщо це, наприклад, державне свято
для учнів, це такі події,

які є важливими, але також, звичайно, як
би звернення уваги до цих важливих днів

для людей, які належать
до інших національних груп,

які також часто пов'язані з
двома традиціями, наприклад

батьки також походять з різних,
так би мовити, етнічних груп

і, дійсно, діти тоді також взаємодіють
ніби з різноманітними традиціями.

Також було б цікаво організувати
такий шкільний конкурс,

місце, яке варто відвідати, люди,
з якими варто познайомитися.

Це теж таке наближення, і

водночас, ніби зняття певних
стереотипів, певних упереджень, які

які ми часто маємо по відношенню до
людей, які походять з інших груп, тут

передусім тих, про які
я згадувала на початку.

Тут найбільшою меншістю, наприклад,

в Європі є роми, або в народі - цигани.

Іншими прикладами інтеграційних
практик може бути планування

в рамках деяких занять у класі, але

також позакласних заходів,
різноманітних зустрічей, екскурсій.

Молодь, що

теж цікаво, хоча і занурена
в інтернет, але вона також дуже

чутлива до прямих відносин

і теж хоче таких зустрічей, безпосередніх
розмов, тобто просто віч-на-віч.

Тут, як би жартома як домовляємося про
побачення, то не обов'язково
через п'ять хвилин це побачення вести,
заглядаючи у власні смартфони.

Але це вже інша проблема.

Взагалі, що з цими смартфонами у школі?

Як викладати
уроки так, щоб молоді люди

не дивилися в ці смартфони,
а були уважними під час уроків?

У контексті навчання це вже

дещо інше питання, але мені
здається, що ця старомодна,

така, що вже пішла у минуле

скринька для запитань, наприклад, у
класі, де проводяться уроки виховання,

таку скриньку можна було закрити так,
щоб до неї не можна було зазирнути,

і можна вкидати листки,

встановити її і до неї
вкидувати різні запитання.

Принцип один - питання

мають бути змістовними,
тобто обґрунтованими,

тобто не якесь аби яке,
або не якесь там

глузливе, не вульгарне,
і, звісно, воно повинно відповідати

правилам *savoir vivre*, але в той
же час таке, в якому можна б було

анонімно сигналізувати про певні проблеми,
про які ми іноді не хочемо говорити

в класі, але могло би бути також
цікаве й іншим однокласникам.

І, звичайно, цих проблем дуже багато,
про що свідчать зміни, які відбуваються

у різних аспектах життя
в польських школах.

Я пам'ятаю, що на мене дуже
сильно вплинуло читання

однієї з книг Флоріана Знанецького,
видатного польського соціолога

під назвою "Люди сьогодення
і цивілізація майбутнього".

Він якраз говорив про наднормальне,

піднормальне в суспільстві,
так звану,

соціальну нормальність.

Я хотіла би, щоб ми всі
відчували заохочення, щоб

вас також заохотити до цього, незважаючи
на труднощі, які ми переживаємо,

без огляду на часто недооцінену роль
вчителя в польських школах,

але так було завжди.

Завжди вчителя трохи недооцінювали,

але також в цю професію приходило,
багато людей, які

були активістами, мали в собі
відкритість, але також люди, які

бралися за складні завдання, бо
інші люди були для них важливими.

Саме для них такою була молодь.

І я просто хотіла би
висловитися щодо

потреби в наднормальності в ролі вчителя,

тобто саме в тій, у хорошому
розумінні,

вийти трохи за межі такої стандартності,
за межі такої буденності,

яка полягає в тому, що ми працюємо, заробляємо,

робимо різні речі, але це не приносить
нам радості, або приносить

нам недостатню радість,
і вихід трохи за її межі.

І я сподіваюся, що ви прочитаєте ті
принципи, про які

і Флоріан Знанецький,
і професор Анеля Дилус

згадують трохи, можливо, в інших
контекстах, але для них це важливо,

було важливо для них, тобто для

професора Знанецького, звісно,
вже давно покійного, це така класика

польської соціології,
але це речі, які є важливими.

По-перше, не бути байдужими до

соціальних проблем, шукати союзників,
братися за

речі, які пов'язані зі спільним
благом, не плутати засоби з метою,

існують межі, за які не можна виходити,
не падати духом через невдачі,

на жаль, це трапляється
з нами досить часто.

Цінувати постійне навчання
та компетентність, бути

критичним по відношенню до різних демагогій,
стереотипів і псевдоцінностей.

Підтримувати молодь, дуже важливо,
їхні таланти, їхні голови, повні ідей,

розробляти життєві проекти, бути
толерантними, цінувати можливість

йти на компроміси, боротися з
корупцією, кумівством і кастовістю.

Це, мабуть, потрібно у всіх

аспектах життя та промувати етику
відповідальності та

втілювати на практиці.

Щиро дякую за увагу і
бажаю вам, бажаю собі,

побажаємо всім
нам, як вчителям, щоб

на всіх рівнях саме такої мудрої
нормальності. Незважаючи ні на що.

[Приємна музика]